

PÕLLUMAJANDUSMINISTER

KÄSKKIRI

Tallinn

04 . veebruar 2008 nr 27

Põllumajandusministeeriumi riigi tegevusvaru moodustamise kava

Käskkiri kehtestatakse “Hädaolukorraks valmisoleku seaduse” § 7 lõike 1 punkti 10, § 13¹ lõike 1 ja § 13³ lõike 1 alusel.

Kinnitan “Põllumajandusministeeriumi riigi tegevusvaru moodustamise kava” (lisatud).

Saata: Siseministeerium (ärakiri), kantsleri vanemabi Helen Raun, õigusosakond, finantsosakond, haldusosakond (elektroonselt).

Helir-Valdor Seeder

Reg nr 70000734

08 00785

KINNITATUD
põllumajandusministri
04. veebruari 2008. a
käskkirjaga nr 27

Riigi tegevusvaru moodustamise kava

Põllumajandusministeerium 2008

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
Ressursi nimetus, elutähtis valdkond ja funktsioon.....	4
Kogus	4
Hoidmise viis	5
Maksumus	6
Kasutamine	6

08 00787

Sissejuhatus

Toiduainetega varustamise korraldus on Põllumajandusministeeriumi ülesanne 1. jaanuarist 2001. a jõustunud "Hädaolukorraks valmisoleku seaduse" § 7 lõike 2 punkti 3 alusel.

Ministeeriumi kohustuseks on osata prognoosida, millised sündmused ja riskid nii Põllumajandusministeeriumi kui ka teiste ministeeriumide poolt nimetatutest võivad põhjustada häireid toiduga varustamisel, milline on nende ohtude tekkimise tõenäosus, milline on nende sündmuste mõju elanikkonnale ja kuidas tagada elanikkonna varustamine sellises olukorras hädavajalike toiduainetega. Toiduainetega varustamise kui elutähtsa valdkonna vajaduste hindamisel lähtub ministeerium sellest, et hädaolukorras peab olema tagatud selle elutähtsa valdkonna minimaalne toimimine. Toiduainetega varustamise korraldamisel on riigile vajalik teatud tegevusvaru olemasolu. Põllumajandusministeerium moodustab tegevusvaru lepingulistel alustel, hajutades tegevusvaru regionaalselt Eesti erinevatesse piirkondadesse.

Vastavalt Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas esineda võivate hädaolukordade väljaselgitamise riskianalüüsile võivad toiduainetega varustamises häireid kaasa tuua episootia ulatuslik levik, toiduohutuse kriis, taimekaitsevahendi ohtliku koguse sattumine keskkonda ja toiduainetesse, ohtliku soovimatu aine või söödalisandi sattumine loomakasvatuse valdkonnaga tegelevasse ettevõttesse või ohtliku taimekahjustaja laiaulatuslik esinemine. Nimetatud hädaolukordade tekkimisel võivad kasutusele võetud tõrjemeetmed ja kaubanduslikud piirangud mõjutada elanikkonna toiduga varustamist ning tekitada vajaduse riigi tegevusvaru ressursside kasutuselevõtuks.

Eesti Toitumisteaduste Seltsi uuringus "Toiduvajadus kriisi- ja hädaolukordades"¹ on välja toodud soovitused kriisiolukordades vajaliku toidu nomenklatuuri ja koguste kohta. Tulenevalt soovitatust alustas ministeerium 2006. aastal lepingute sõlmimist ettevõtjatega, et kindlustada toiduainetega varustatust kriisi- ja hädaolukordades. Ettevõtete kohustus on hoiustada ja uuendada tegevusvaru ning ainult kriisiolukordade tekkimisel kindlustada hoiustatavate koguste ministeeriumi käsutusse andmine nende väljaostmiseks.

¹ Uuring kättesaadav Põllumajandusministeeriumi veebilehel

Toiduainetega varustamise planeerimisel on lähtutud seitsme päeva varust ning toiduvaru vajaduse aluseks on võetud elanikkonna arv nii kogu Eestis kui ka eraldi arvestatuna neljas maakonnas (Harjumaa, Pärnumaa, Ida-Virumaa ja Tartumaa). Ühe inimese miinimumenergiavajaduseks on arvestatud 1900 kcal päevas.

Vastavalt "Hädaolukorraks valmisoleku seaduse" § 13¹ lõikele 2 vastutab ministeerium tegevusvaru moodustamise, hoidmise, uuendamise, taastamise ja kontrollimise ning aruandluse korraldamise eest. Et lihtsustada nimetatud tegevusi on välja töötatud tegevusvaru andmebaas. Informatsiooni kiirema kättesaadavuse ja parema koostöö nimel on Põllumajandusministeerium kaasanud tegevusvaru andmebaasi kasutajateks ka kriisireguleerimisega tegelevaid maavalitsuste spetsialiste.

Ressursi nimetus, elutähtis valdkond ja funktsioon

"Hädaolukorraks valmisoleku seaduse" § 7 lõike 2 punkti 3 alusel on elutähtsaks valdkonnaks toiduainetega varustamise korraldamine ja see on sama seaduse kohaselt pandud ülesandeks Põllumajandusministeeriumile.

Põllumajandusministeeriumi valitsemisala Maaelu, põllumajanduse ja toiduainetööstuse valdkonna arengukavasse kuulub toiduainetega varustamise kui elutähtsa valdkonna korraldamine.

Kogus

2009. aasta lõpuks planeeritakse riigi tegevusvaruna tagada lepingutega vajalikud esmased toidukaupade kogused, mis on arvestatud elanikkonna vajaduste katmiseks kriisiolukorras 7 päevaks. Võttes arvesse turul olevaid kaupade koguseid ja sellest tulenevalt piiratud võimalusi lepingute sõlmimiseks ning seega toiduainete tegevusvaru moodustamiseks ning arvestades, et toiduained asendavad üksteist (asendamist ei arvestata vee puhul), on vajaminevate koguste arvutamisel lähtutud 4 päeva tagavarast (v.a vesi), mis koos isikliku toiduainete varuga kombineerituna on arvestatud elanikkonna esmaste toidukaupade vajaduste katmiseks kriisiolukorras 7 päevaks. Lähtuvalt eelnevast

planeeritakse nii 2008. kui ka 2009. (tabel 1) aasta jooksul moodustada pool 1. jaanuari 2008. a seisuga puuduolevast vajalikest toidukaupade kogustest.

Tabel 1. 2009. aastal planeeritavad riigi tegevusvaru ressursside kogused

Toiduaine	Kogus (liitrites või kilogrammides)
Kalakonserv	328222
Küpsised	273077
Kuivikud/ näkileivad	261753
Lihakonserv	188162
Makaronid ja valmistoidud	144838
Teraviljatooted	150553
Maiustused	37638
Rosinad, pähklid, puuviljad	37638
Jätkupiimapulber	5195
Väikelaste toidud	1010
Toit Kokku	1428087
Vesi	9357433
Toit ja vesi kokku	10785520

Hoidmise viis

Riigi tegevusvaru ressursid moodustatakse lepingulistel alustel. Lepingud, mida sõlmitakse ettevõtjatega, on tähtajatud ning nendes on sätestatud kohustus ettevõtjale kindlaksmääratud koguses olemasoleva ressursi hoidmiseks ja tulenevalt säilitustähtaegadest pidevaks uuendamiseks ning valmisolek selle varu realiseerimiseks kriisi- ja hädaolukordade tekkimisel. Lepingutega sõlmitud varude olemasolu kontrollimiseks viiakse ettevõttes läbi vähemalt kord aastas kontrollmenetlus, mille käigus kontrollitakse olemasoleva kauba koguse vastavust lepingus märgitud kogustele.

Lepingud sõlmitakse läbirääkimiste teel ettevõtjatega (hulgilaod, suur- ja väikeettevõtted) üle Eesti hajutatult. Kuna Põllumajandusministeeriumi poolt pakutavad lepingud ei ole majanduslikult tulutoovad, siis ettevõtjad saavad avaldada nõusolekut ning soovi näidata head tahet ja valmisolekut riigile abi pakkumiseks elanikkonnale kriitilistel aegadel.

Maksumus

Riigi toiduainete tegevusvaru moodustamist, hoidmist ja uuendamist rahastatakse Põllumajandusministeeriumi eelarve kaudu (HOVS § 13⁵ lõige 1) tegevuskuludest.

Seoses lepingute arvu suurenemisega on prognoositav rahaliste vahendite kasv 2008. aastal 673 500 kroonilt 2009. aastaks 1 053 960 kroonini.

Tabel 2. 2009. a planeeritavad rahalised vahendid riigi tegevusvaru ressursside kulude katmiseks

Elutähtsa valdkonna toimimist ohustav hädaolukord	Ressurss	Ressursi funktsioon	Maksumus	Hoidmise viis	Märkused
Erinevad hädaolukorrad, mille tagajärjel võivad olla tekkinud probleemid toidu kättesaadavuses	Toiduained	Toiduainetega varustamise korraldus	1053960 krooni	Tagatud lepinguga	Riigi toiduainete tegevusvaru lepingute sõlmimine, lepingute aastatasu, kontrollmenetlused. Tegevusvaru andmebaasi hooldustööd ja serveri rent. Uuring selgitamaks välja hädaolukorras toiduainete kombineerimise võimalikkust inimeste isiklike toiduvarudega.

Kasutamine

Riigi tegevusvaru kasutusele võtmisel ning toiduainete väljaandmisel lähtub Põllumajandusministeerium "Hädaolukorraks valmisoleku seaduse" §-st 13⁴.

Ants Noot
Kantsler

08 00791